УДК 94(075.8)
ББК 63.3я73
Б142

Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавецкага савета БДПУ

Р э ц э н з е н т ы:
кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян БДУ *Л. А. Козік;*
кандыдат педагагічных навук, дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны РІВШ *С. В. Паноў*

Пад навуковай рэдакцыяй *А. В. Касовіча*

Багдановіч, І. І.
Б142 Методыка навучання гісторыі ў школе ў апісаннях, схемах і табліцах : вучэбна-метадычны дапаможнік / І. І. Багдановіч, А. А. Корзюк ; пад навук. рэд. А. В. Касовіча. – Мінск : БДПУ, 2017. – 20[illegible] с.
ISBN 978-985-541-392-0.

Дапаможнік грунтуецца на кароткіх апісаннях, лагічных схемах і тэкставых табліцах, якія паслядоўна раскрываюць асноўныя праблемы зместу курса методыкі выкладання гісторыі ў сучаснай школе. Утрымлівае кампаненты, неабходныя для арганізацыі самастойнай пазнавальнай дзейнасці студэнтаў і фарміравання ў іх прафесійных кампетэнцый настаўніка гісторыі: прыведзены прыкладны план вывучэння кожнай тэмы, грунтоўны спіс навукова-метадычнай літаратуры і блок самакантролю вынікаў засваення, які складаецца з пытанняў і заданняў і тэставых заданняў па асноўных раздзелах курса методыкі выкладання гісторыі.

Адрасуецца студэнтам вышэйшых навучальных устаноў, выкладчыкам ВНУ і каледжаў, настаўнікам і ўсім, хто цікавіцца методыкай навучання гісторыі.

УДК 94(075.8)
ББК 63.3я73

ISBN 978-985-541-392-0

© Багдановіч І. І., Корзюк А. А., 2017
© Афармленне. БДПУ, 2017

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

І. І. Багдановіч, А. А. Корзюк

МЕТОДЫКА НАВУЧАННЯ ГІСТОРЫІ Ў ШКОЛЕ Ў АПІСАННЯХ, СХЕМАХ І ТАБЛІЦАХ

Рэкамендаваны вучэбна-метадычным аб'яднаннем
па педагагічнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага
дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай
адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасцях
1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны,
1-02 01 02 Гісторыя і сусветная мастацкая культура,
1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа

Мінск
БДПУ
2017

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

РАЗДЗЕЛ 6. ПАЗАКЛАСНАЯ РАБОТА ПА ГІСТОРЫІ

ТЭМА 12. ПАЗАКЛАСНАЯ РАБОТА ПА ГІСТОРЫІ. НАСТАЎНІК ГІСТОРЫІ

План вывучэння тэмы

1. Агляд метадычнай літаратуры па тэме. 2. Задачы пазакласнай работы. Прынцыпы яе арганізацыі. 3. Змест пазакласнай работы па гісторыі. 4. Асноўныя формы пазакласнай работы па гісторыі ў школе. 5. Настаўнік гісторыі.

Літаратура для самастойнага вывучэння тэмы

1. Багдановіч, І. І. Методыка выкладання гісторыі ў школе : вучэб. дапам. / І. І. Багдановіч. – Мінск : БДПУ, 2009.

2. Гістарычнае краязнаўства Беларусі : вучэб.-метад. дапам. / І. І. Багдановіч [і інш.] ; пад рэд. А. А. Карзюка. – Гродна : ЮрСаПрынт, 2014.

3. Гончарова, Т. И. Исторические вечера в школе / Т. И. Гончарова. – М. : Просвещение, 1987.

4. Корзюк, А. А. Вывучэнне гісторыі Беларусі канца XVIII – пачатку XX ст. у агульнаадукацыйнай школе : вучэб.-метад. дапам. / А. А. Корзюк ; пад рэд. д-ра гіст. навук, праф. М. М. Забаўскага – Мінск : БДПУ, 2010.

5. Корзюк, А. А. Настаўнік гісторыі ў сучаснай школе: штрыхі да прафесійнага партрэта / А. А. Корзюк // Беларускі гістарычны часопіс. – 2016. – № 3. – С. 41–44.

6. Корзюк, А. А. Арганізацыя краязнаўчай работы пры вывучэнні Гісторыі Беларусі ў сярэдняй школе. – Мазыр : Белы Вецер, 2015.

7. Кулагина, Г. А. 100 игр по истории / Г. А. Кулагина. – М. : Просвещение, 1998.

8. Миницкий, Н. И. Методы конструирования научного и образовательного знания : монография / Н.И. Миницкий. – Минск : БГПУ, 2006.

9. Методика историко-краеведческой работы в школе / под ред. М. С. Борисова. – М. : Просвещение, 2002.

Кароткае апісанне зместу вывучаемай тэмы

1. У метадычнай літаратуры вопыт правядзення пазакласнай работы знайшоў самае шырокае адлюстраванне. Гэтай праблеме прысвечаны сотні артыкулаў, шматлікія дапаможнікі і манаграфіі. Шырокае асвятленне ў метадычнай літаратуры атрымалі розныя напрамкі і формы пазакласнай работы па гісторыі. У першую чаргу неабходна звярнуць увагу на публікацыі, што прыведзены ў рэкамендуемым спіску літаратуры для вывучэння тэмы, а таксама на працы І. З. Азерскага, М. С. Барысава, А. Ф. Родзіна і Ю. В. Сакалоўскага, што былі выдадзены ў 70–80-я гады XX ст.

2. Задачамі пазакласнай работы па гісторыі застаюцца тыя ж, што і перад навучаннем гісторыі ў школе: авалоданне вучнямі асновамі сістэматызаваных ведаў аб сусветна-гістарычным працэсе; далучэнне іх да дасягненняў айчыннай і сусветнай культурай; выхаванне грамадзянскасці, патрыятызму, нацыянальнай самасвядомасці. Аднак у пазакласнай рабоце гэтыя задачы іншымі сродкамі і метадамі і ў іншых арганізацыйных формах.

Пазакласная работа па гісторыі будуецца на іншых, чым вучэбная, прынцыпах арганізацыі. Асноўнымі з іх з'яўляюцца: *дабраахвотнасць*, якая стварае магчымасць арганізаваць дзейнасць вучняў па інтарэсах, садзейнічае развіццю індывідуальных схільнасцей, ініцыятывы і пазнавальнай самастойнасці; *педагагічнае кіраўніцтва з боку настаўніка,* якое ажыцыяўляецца праз аказанне дапамогі школьнікам у вызначэнні задач, асноўных напрамкаў, зместу і форм пазакласнай работы; *самакіраванне* ў межах абраных вучнямі форм (гурткі, таварыствы, клубы, савет музея і г. д.) арганізацыі пазакласнай работы; *галоснасць,* якая рэалізуецца праз інфармаванне школьнай грамадскасці аб стане і выніках пазакласнай работы (аб'явы, інфармацыйныя бюлетэні, насценная газета, інтэрнэт-форумы і г. д.); *грамадска-карысная накіраванасць* пазакласнай работы, якая вызначаецца яе значнасцю ў ажыццяўленні выхавання ў школьнікаў грамадзянскай адказнасці за вынікі сваёй дзейнасці, прапагандзе гістарычных ведаў і захаванні гісторыка-культурнай спадчыны.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ